

Årsrapport

2015

kamstrup

Godkendt på generalforsamlingen den 15/3 2016

Dirigent

Kamstrup A/S

Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
CVR-nr: 21 24 81 18

Indholdsfortegnelse

Ledelsespåtegning 5

Den uafhængige revisors erklæringer 6

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 8

Koncernoversigt 9

Hoved- og nøgletal for koncernen 10

Beretning 13

Koncern- og årsregnskab

1. januar - 31. december

Resultatopgørelse 17

Balance 18

Pengestrømsopgørelse 20

Noter, herunder anvendt regnskabspraksis 21

Intelligent varmeforsyning er en god forretning

Affaldvarme Aarhus
Danmark

“Investeringen er en positiv business case og vi forventer at hente investeringen hjem længe inden udgangen af den forventede levetid på 16 år.”

Erik Brender, Projektchef – Affaldvarme Aarhus

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Kamstrup A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og af koncernens og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 15. marts 2016

Direktion:

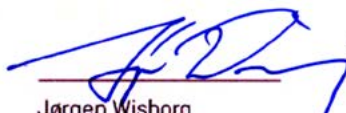

Per Asmussen
Administrerende direktør

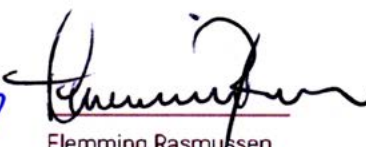

Henrik Rom
Økonomidirektør

Bestyrelse:

Jørgen Wisborg
Formand

Flemming Rasmussen
Næstformand

Torben B. Pedersen

Dan Korsgaard

Tina Arndisen
Medarbejderrepræsentant

Anja Borg
Medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejeren i Kamstrup A/S

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Kamstrup A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandling for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandling afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

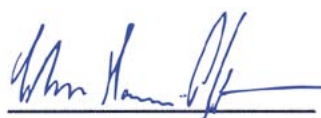
Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

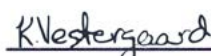
Aarhus, den 15. marts 2016

Ernst & Young

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr: 30700228

Claus Hammer-Pedersen
Statsaut. revisor

Karsten Gatten Vestergaard
Statsaut. revisor

Intelligent vandmåling giver vand 24 timer i døgnet

Maharashtra Jeevan Pradhikaran
Indien

“Med Kamstrups vandmålere oplever forbrugerne en stor forbedring af vandforsyningen. I de perioder hvor forbruget er højt, har forbrugerne måtte vente på vand uden at vide, hvornår og hvor meget der ville komme. Sådan har det altid været. Med de intelligente målere har forbrugerne nu fået adgang til vand 24 timer i døgnet”

Mr. K. R. Otari, Sub Div. Engineer, Maharashtra Jeevan Pradhikaran

Selskabsoplysninger

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
8660 Skanderborg

T: 89 93 10 00
F: 89 93 10 01
W: kamstrup.com
E: info@kamstrup.com

CVR-nr.: 21 24 81 18

Stiftet den 28. august 1931 (grundlagt 1946).
Hjemsted i Skanderborg.

Bestyrelse

Jørgen Wisborg, formand
Flemming Rasmussen, næstformand
Torben B. Pedersen
Dan Korsgaard
Tina Amdisen
Anja Borg

Direktion

Per Asmussen
Henrik Rom

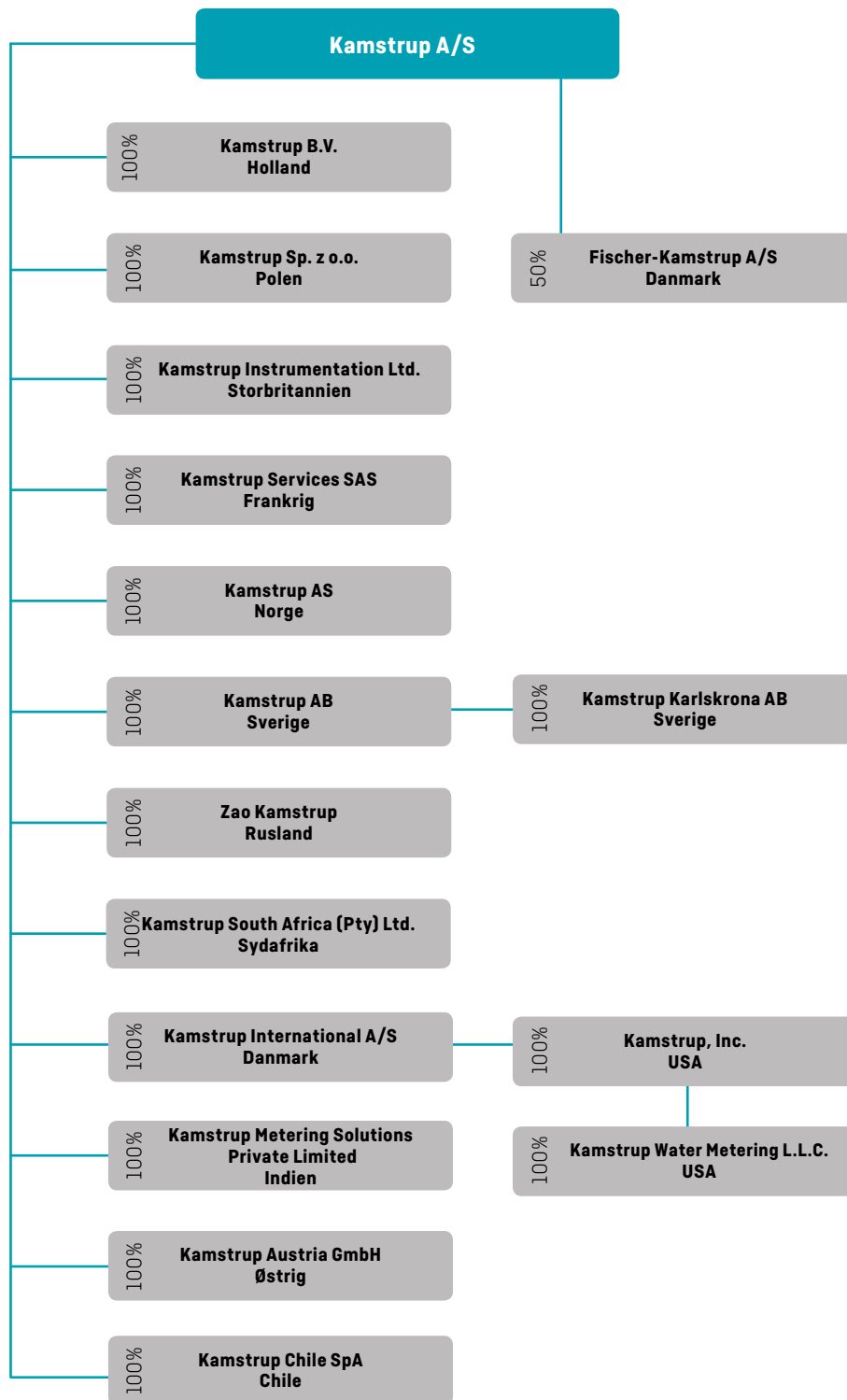
Revision

Ernst & Young
Godkendt Revisionspartnerselskab
Bruun's Galleri
8100 Aarhus C
CVR-nr.: 30700228

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes 15. marts 2016

Koncernoversigt

Hoved- og nøgletal for koncernen

Mio kr.	2015	2014	2013	2012	2011
Hovedtal					
Nettoomsætning	1.523,9	1.382,9	1.289,1	1.257,1	1.180,4
Resultat af ordinær primær drift	211,1	238,5	186,9	197,9	209,6
Resultat af finansielle poster	-6,6	-3,6	-5,4	-7,7	-5,1
Resultat før skat	201,6	260,5	182,5	191,0	205,1
Årets resultat	152,2	206,1	145,7	144,7	151,7
Anlægsaktiver	355,6	320,5	310,0	301,9	249,5
Omsætningsaktiver	514,5	498,9	441,1	420,7	394,8
Aktiver i alt	870,1	819,5	751,1	722,6	644,3
Aktiekapital	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Egenkapital	449,2	472,8	415,7	375,3	349,1
Hensatte forpligtelser	38,5	40,3	42,2	31,9	20,2
Kortfristet gæld	314,7	233,8	215,5	248,1	201,6
Gældsforpligtelser	382,4	306,4	293,2	315,4	275,0
Investering i materielle anlægsaktiver	72,5	61,1	46,0	77,9	71,3
Pengestrøm fra drifts- og investeringsaktivitet	161,3	152,6	172,8	54,7	42,3
Nøgletal					
Overskudsgrad	14	19	15	16	18
Afkastningsgrad	38	49	40	47	57
Likviditetsgrad	163	213	205	170	196
Egenkapitalandel (soliditet)	52	58	55	52	54
Egenkapitalforrentning	33	46	37	40	47
Gennemsnitligt antal ansatte	930	874	850	761	721

De i oversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital}^*}$
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$
Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoritetsinteresser, ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Årets resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

*Investeret kapital:

Driftsmæssige immaterielle og materielle anlægsaktiver samt nettoarbejdskapital

Fair afregning og stabil forsyning

Livewire Engineering og Consulting
Sydafrika

“Systemet hostes i vores datacenter i Cape Town, og performancen er på imponerende 100%. Vi har stor erfaring med Kamstrups Radio Mesh-netværk og deres kompetente intelligente målere fra dette og andre projekter.”

Attie van Jaarsveld (Pr Eng), Projektleder, Livewire Engineering og Consulting

Beretning

Hovedaktivitet

Koncernen Kamstrup A/S udvikler, producerer og sælger elektroniske energi- og brugsvandsmålere, tilhørende aflæsningssystemer og dataanalyseværktøjer til forsyningsselskaber og andre brugere i hele verden. Hovedkontoret ligger i Stilling, syd for Aarhus og huser udvikling, administration, salg og automatiseret produktion.

Som grundprincip udvikler virksomheden selv alle sine produkter og producerer dem på sine højt automatiserede fabrikker i Skandinavien.

På verdensbasis har Kamstrup afdelinger i: Chile, Dubai, Estland, Finland, Frankrig, Holland, Indien, Kina, Norge, Polen, Rumænien, Rusland, Schweiz, Serbien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Sydafrika, Tjekkiet, Tyrkiet, Tyskland, USA og Østrig. I øvrige lande sælges og markedsføres via et netværk af distributører.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

El- og vandmåler-markedet har i 2015 globalt set oplevet en moderat vækst i salget af intelligente målere. Varmemåler-markedet har været stagnerende i 2015.

Det er i 2015 lykkedes at vinde markedsandele på en række markeder på trods af, at konkurrencen stadig skærpes. Der opleves generelt i markederne en stigende konkurrence.

En væsentlig årsag til væksten findes i resultaterne af de seneste års indsats inden for produktudvikling, hvor en række succesfulde produktlanceringer er blevet gennemført. Disse har forstærket Kamstrups konkurrenceevne, dels gennem produkternes øgede funktionalitet og dels ved reduktioner i fremstillingsomkostningerne. Løbende investeringer i fabriksautomatisering har også bidraget til disse reduktioner og dermed til større konkurrencekraft, foruden at sikre et højt og konsistent kvalitetsniveau, der ligeledes har medvirket til en fortsat positiv udvikling i kvalitetsomkostningerne. En lang række løbende forbedringer gennem Lean-aktiviteter har også forbedret produktiviteten.

På trods af store investeringer i 2015 er Kamstrup fortsat i en finansiell gunstig position.

En yderligere stigning i indsatsen på markedsføring og produktudvikling har igen i 2015 øget kapacitetsomkostningerne og forventes at føre til fortsat stigende markedsandele.

I lyset af markedets udvikling og de store omkostninger til udvikling af fremtidige markeder og produkter i 2015 betragtes årsresultatet som tilfredsstillende.

Årets resultat er som forventet lavere end i 2014, væsentligst med baggrund i engangsindtægt på frasalg af gasaktiviteten i 2014.

Markedet og forventninger til fremtiden

Kamstrup har i 2015 fået den største ordre nogensinde, og skal frem til og med 2019 levere 1 mio. elmålere med tilhørende aflæsningssystem til DONG Energy. Kontrakten indeholder ligeledes drift og services – potentielt frem til 2034.

I 2016 forventes Kamstrup at vinde yderligere markedsandele på en række markeder med en stigende omsætning til følge. Dette primært som et resultat af indsatsen indenfor produktudvikling og produktionsteknisk udvikling samt salgsaktiviteter på flere markeder.

Kamstrup planlægger fortsat at investere kraftigt i ny produktudvikling og produktionsteknisk udvikling i de kommende år.

Foruden fortsat nysalg vil der i 2016 og fremad være stor fokus på at levere de store ordrer der er optaget i 2014 og 2015.

Vi forventer vækst igen i 2016 og et lidt højere resultat end i 2015, væsentligst med baggrund i vækst på eksportmarkederne.

Risici

Kamstrup producerer, sælger og installerer primært energi- og brugsvandsmålere og tilhørende fjernaflednings-systemer og dataanalyseværktøjer. Behovet/markedet er nogenlunde stabilt, geografisk er der vækstpotentiale. Der vurderes ikke at være væsentlige generelle risici, når der bortses fra risikoen ved ikke at være på forkanten med den teknologiske udvikling, have høj produktkvalitet og ved at agere i et konkurrencepræget marked.

Kamstrups følsomhed over for finansielle risici er meget begrænset. Behovet for anvendelse af rente- og valutasikringsinstrumenter vurderes løbende og sker alene ud fra kommercielle behov med henblik på sikring af de fremtidige pengestrømme. Tabsrisikoen på kunder søges generelt afdækket via kreditrammer og indhentning af kreditoplysninger. Kamstrup har en høj kreditværdighed.

Viden ressourcer

Kamstrup har stabile, kompetente og veluddannede medarbejdere. Virksomhedens beliggenhed muliggør fortsat rekruttering af veluddannede medarbejdere indenfor teknologi og økonomi m.v.

Kønsmæssig sammensætning af ledelsen

Det er virksomhedens opfattelse at diversitet – herunder repræsentationen af begge køn – kan styrke samarbejdet og arbejdsmiljø. Virksomheden har derfor en politik om at have en kønsfordeling, der afspejler fordelingen i rekrutteringsgrundlaget.

Kamstrup er en global højteknologisk virksomhed, hvor en specialiseret høj faglig kompetence er af afgørende betydning. Det betyder at rekrutteringsgrundlaget for en lang række lederstillinger i Kamstrup er kandidater med en uddannelse fra de tekniske uddannelsesinstitutioner.

Andelen af kvindelige ingeniører med en diplomingeniør-uddannelse inden for elektronik/IT er mindre end 4% og andelen af kvindelige ingeniører med en civilingeniør-uddannelse inden for elektronik/IT er mindre end 3%. Disse uddannelsesretninger er et naturligt rekrutteringsgrundlag for en stor del af lederstillingerne i en teknologivirksomhed som Kamstrup. Det øverste ledelseslag i Kamstrup, som defineres direktion, funktionschefer, afdelingsledere og lignende, består af 75 ledere, hvoraf andelen af kvindelige ledere udgør 14,7%. Det er virksomhedens mål at andelen af ledere af det underrepræsenterede køn mindst følger andelen i rekrutteringsgrundlaget.

Virksomheden har følgende politikker for at leve op til målsætningen:

- Der gennemføres periodisk medarbejderudviklings-samtaler, der medvirker til at afklare medarbejdernes ambitioner og kompetencer i forhold til ledelse. Der tilbydes lederuddannelse til medarbejdere, hvor det er relevant.
- Virksomheden gennemfører periodisk medarbejderundersøgelser, der giver lederne medarbejdernes vurdering af og tilbagemelding omkring udførelsen af lederopgaven.

Ved rekruttering af ledere er virksomheden særlig opmærksom på om kandidater af det underrepræsenterede køn er repræsenteret.

Måltal for underrepræsenteret køn i bestyrelsen

Virksomheden har en politik om at øge andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen. Målsætningen er inden 2018, at opnå en repræsentation på mindst ét kvindeligt medlem af bestyrelsen, hvilket svarer til en repræsentation på 25%. Ved målperiodens begyndelse var der ingen generalforsamingsvalgte kvindelige bestyrelsesmedlemmer i Kamstrup A/S, og efterfølgende har der ikke været ændringer i bestyrelsen.

Samfundsansvar (CSR)

Siden januar 2010 har Kamstrup været tilsluttet FN Global Compact. FN Global Compact er verdens største initiativ for virksomheders samfundsansvar. Det er startet af FN med den hensigt at inddrage private virksomheder i løsningen af nogle af de store sociale og miljømæssige udfordringer, som følger med globaliseringen.

FN Global Compact opfordrer virksomheder til at støtte op om ti principper inden for områderne menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og korrupsion, og til at implementere disse internt i deres praksis.

Kamstrup vil fortsætte med at gennemføre tiltag indenfor disse CSR-områder og årligt rapportere resultaterne til FN Global Compact.

Denne årlige rapportering kan findes på kamstrup.com/csr2015

Gennem en dyb
kundeforståelse
inspirerer vi til at levere
overlegen kvalitet og
banebrydende innovation.

Intelligent energistyring for et helt land

Nukissiorfiit
Grønland

“Det der har betydet mest for os, er at vi fra centralt hold automatisk kan aflæse og lukke og åbne for strømmen, så vi undgår ubehagelige situationer ude i de små samfund, hvor alle kender alle. Det var tidligere en af de største udfordringer ved manuel håndtering af målerne.”

Peter Wenzel Kruse, Kommunikationschef ved Nukissiorfiit.

Resultatopgørelse

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2015	2014	2015	2014
Nettoomsætning	1	1.523.888	1.382.859	1.316.729	1.150.847
Produktionsomkostninger	2	-960.680	-810.817	-907.041	-739.579
Bruttoresultat		563.208	572.042	409.688	411.268
Salgs- og distributionsomkostninger	2	-284.499	-266.134	-150.585	-135.790
Administrationsomkostninger	2,3,4	-67.641	-67.398	-64.603	-60.428
Resultat af ordinær primær drift		211.068	238.510	194.500	215.050
Andre driftsindtægter		331	23.840	233	23.840
Andre driftsomkostninger		-3.792	0	-3.792	0
Resultat af primær drift		207.607	262.350	190.941	238.890
Resultat i dattervirksomheder	10	0	0	10.883	18.456
Resultat i associerede virksomheder	11	577	1.805	577	1.805
Finansielle indtægter	5	716	3.196	1.015	3.695
Finansielle omkostninger	6	-7.277	-6.832	-7.378	-6.035
Resultat før skat		201.623	260.519	196.038	256.811
Skat af årets resultat	7	-49.423	-54.412	-43.838	-50.704
Årets resultat		152.200	206.107	152.200	206.107

Forslag til resultatdisponering

Foreslået udbytte	127.000	180.000
Overført resultat	25.200	26.107
	152.200	206.107

Balance - Aktiver

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2015	2014	2015	2014
AKTIVER					
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver					
	8				
Færdiggjorte udviklingsprojekter		61.064	72.570	61.064	72.570
Koncerngoodwill		2.370	4.740	0	0
Udviklingsprojekter under udførelse		32.512	7.265	32.512	7.265
		95.946	84.575	93.576	79.835
Materielle anlægsaktiver					
	9				
Grunde og bygninger		107.078	108.986	107.078	108.986
Produktionsanlæg og maskiner		87.871	77.450	86.282	76.281
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		24.985	21.381	19.368	15.140
Anlæg under udførelse		36.578	23.873	36.578	23.873
		256.512	231.690	249.306	224.280
Finansielle anlægsaktiviteter					
Kapitalandele i dattervirksomheder	10	0	0	135.155	116.498
Kapitalandele i associerede virksomheder	11	958	2.181	958	2.181
Tilgodehavende hos dattervirksomheder		0	0	5.252	8.016
Deposita		2.137	2.083	522	505
		3.095	4.264	141.887	127.200
Anlægsaktiver i alt		355.553	320.529	484.769	431.315
Omsætningsaktiver					
Varebeholdninger					
Råvarer og hjælpematerialer		95.487	113.456	88.727	103.385
Varer i arbejde		5.169	6.850	3.528	6.818
Færdigvarer		17.167	16.966	13.760	13.560
		117.823	137.272	106.015	123.763
Tilgodehavender					
Tilgodehavender fra salg		184.534	181.098	110.383	116.572
Salgsværdi af systemleverancer	12	113.351	33.975	74.161	25.791
Tilgodehavende hos dattervirksomheder		0	0	46.198	8.242
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	17	13.943	54.712	13.943	54.712
Udskudt skat	14	14.208	13.375	0	0
Tilgodehavende selskabsskat	17	5.086	4.680	3.381	2.618
Andre tilgodehavender		15.379	32.047	10.358	14.098
		346.501	319.887	258.424	222.033
Likvide beholdninger		50.215	41.770	26.331	19.197
Omsætningsaktiver i alt		514.539	498.929	390.770	364.993
AKTIVER I ALT		870.092	819.458	875.539	796.308

Balance - Passiver

tkr.	Note	Koncern		Morderselskab	
		2015	2014	2015	2014
PASSIVER					
Egenkapital					
	13				
Aktiekapital		14.000	14.000	14.000	14.000
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		708	1.931	0	0
Overført resultat		307.500	276.846	308.208	278.777
Foreslået udbytte		127.000	180.000	127.000	180.000
Egenkapital i alt		449.208	472.777	449.208	472.777
Hensatte forpligtelser					
Udskudt skat	14	20.690	17.168	20.690	17.168
Andre hensatte forpligtelser	15	17.819	23.088	12.815	15.710
Hensatte forpligtelser i alt		38.509	40.256	33.505	32.878
Gældsforpligtelser					
Langfristede gældsforpligtelser					
	16				
Realkreditinstitutter		67.200	71.913	67.200	71.913
Leasingforpligtelser		458	721	0	0
		67.658	72.634	67.200	71.913
Kortfristede gældsforpligtelser					
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser		6.389	6.199	5.160	5.006
Kreditinstitutter		210	385	0	0
Salgsværdi af systemleverancer	12	46.475	12.192	38.315	9.415
Forudbetaling fra kunder		27.784	9.257	19.074	0
Leverandørgæld		95.413	55.473	87.672	43.924
Gæld til dattervirksomheder		0	0	74.424	60.328
Gæld til associerede virksomheder		1.578	1.586	1.578	1.586
Gæld til tilknyttede virksomheder		39	0	39	0
Skyldig selskabsskat	17	4.331	2.373	630	0
Anden gæld		132.498	146.326	98.734	98.481
		314.717	233.791	325.626	218.740
Gældsforpligtelser i alt		382.375	306.425	392.826	290.653
PASSIVER I ALT		870.092	819.458	875.539	796.308
Eventualposter	18				
Nærtstående parter	21				

Pengestrømsopgørelse

tkr.	Note	Koncern	
		2015	2014
Nettoomsætning		1.523.888	1.382.859
Omkostninger		-1.230.431	-1.076.553
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	19	293.457	306.306
Ændring i driftskapital	20	28.575	-32.707
Pengestrøm fra primær drift		322.032	273.599
Renteindtægter, betalt		716	378
Renteomkostninger, betalt		-7.277	-6.832
Pengestrøm fra ordinær drift		315.471	267.145
Betalt selskabsskat	17	-36.288	-63.139
Pengestrøm fra driftsaktivitet		279.183	204.006
Salg af virksomhed		0	35.483
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-46.484	-28.529
Køb af materielle anlægsaktiver		-73.202	-59.574
Salg af anlægsaktiver		1.822	1.414
Deposita		-54	-186
Pengestrøm til investeringsaktivitet		-117.918	-51.392
<i>Fremmedfinansiering:</i>			
Realkreditinstitutter		-4.559	-5.219
Kreditinstitutter		-175	-2.534
<i>Aktionærerne:</i>			
Udbetalt udbytte		-180.000	-140.000
Pengestrøm til finansieringsaktivitet		-184.734	-147.753
Årets pengestrøm		-23.469	4.861
Likvider, primo		87.627	85.601
Likvider i solgt virksomhed		0	-2.835
Likvider, ultimo		64.158	87.627
Likvider ultimo består af:			
Likvide beholdninger		50.215	41.770
Tilgodehavender/gæld til tilknyttede virksomheder, cashpool		13.943	45.857
		64.158	87.627

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2015	2014	2015	2014
tkr.				
1. Segmentoplysninger (omsætningsfordeling)				
Europa	91%	91%	90%	89%
Øvrige	9%	9%	10%	11%
	100%	100%	100%	100%
System & Service	38%	37%	38%	39%
Komponenter	62%	63%	62%	61%
	100%	100%	100%	100%
2. Personaleomkostninger				
Gager og lønninger	453.510	420.803	367.411	326.401
Pensioner	29.469	27.200	20.535	18.789
Andre omkostninger til social sikring	24.749	18.716	6.313	4.370
	507.728	466.719	394.259	349.560
<i>Personaleomkostninger indregnes således:</i>				
Produktion	252.517	242.129	236.624	220.023
Distribution	193.438	175.670	97.130	83.484
Administration	30.144	32.853	28.876	29.986
Aktiveret i udviklingsprojekter	31.629	16.067	31.629	16.067
	507.728	466.719	394.259	349.560
Gennemsnitligt antal medarbejdere	930	874	745	668

I moderselskabets personaleomkostninger indgår vederlag til direktion og bestyrelsen med 5.421 tkr. (2014: 5.691 tkr).

3. Ned- og afskrivninger				
Immaterielle anlægsaktiviteter	35.113	35.022	32.743	27.025
Materielle anlægsaktiviteter	46.438	41.187	43.811	38.294
	81.551	76.209	76.554	65.319
<i>Ned- og afskrivninger indregnes således:</i>				
Produktion	73.328	67.861	70.397	58.573
Distribution	2.661	2.221	637	726
Administration	5.562	6.127	5.520	6.020
	81.551	76.209	76.554	65.319

Noter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015	2014	2015	2014
4. Honorarer til generalforsamlingsvalgt revisor				
Honorar vedr. lovpligtig revision	710	422	345	377
Erklæringsopgaver med sikkerhed	29	11	22	11
Skatterådgivning	234	163	200	163
Andre ydelser	213	216	183	152
	<u>1.186</u>	<u>812</u>	<u>750</u>	<u>703</u>

I løbet af 2014 skiftede KPMG i Danmark til EY's internationale netværk. Herefter har Kamstrup koncernen i 2015 valgt EY som revisor i alle væsentlige enheder. Ovenstående honorarer til generalforsamlingsvalgt revisor er således til EY. For 2014 udgør honorar til KPMG vedrørende lovpligtig revision 388 tkr.

5. Finansielle indtægter				
Finansielle indtægter – dattervirksomheder	0	0	374	474
Andre finansielle indtægter	716	3.196	641	3.221
	<u>716</u>	<u>3.196</u>	<u>1.015</u>	<u>3.695</u>
6. Finansielle omkostninger				
Finansielle omkostninger – dattervirksomheder	0	0	1.258	1.620
Andre finansielle omkostninger	7.277	6.832	6.120	4.415
	<u>7.277</u>	<u>6.832</u>	<u>7.378</u>	<u>6.035</u>
7. Skat af årets resultat				
Aktuelt sambeskatningsbidrag	44.205	50.672	38.039	45.145
Skat i filialer	1.131	819	1.131	819
Udskudt skat	4.188	1.933	4.757	4.229
Regulering af skat vedrørende tidligere år	159	398	171	-79
	<u>49.683</u>	<u>53.822</u>	<u>44.098</u>	<u>50.114</u>
Skat af årets resultat indregnes således:				
Skat i resultatopgørelsen	49.423	54.412	43.838	50.704
Skat via egenkapitalen	260	-590	260	-590
	<u>49.683</u>	<u>53.822</u>	<u>44.098</u>	<u>50.114</u>

Noter

tkr.	Koncern			
	Færdig- gjorte udviklings- projekter	Goodwill	Udviklings- projekter under udførelse	I alt
8. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris 1. januar	189.423	150.100	7.265	346.788
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	942	532	0	1.474
Tilgang	136	0	46.348	46.484
Afgang	-5.252	0	0	-5.252
Overført	21.101	0	-21.101	0
Kostpris 31. december	206.350	150.632	32.512	389.494
Ned- og afskrivninger 1. januar	-116.853	-145.360	0	-262.213
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	-942	-532	0	-1.474
Afgang	5.252	0	0	5.252
Ned- og afskrivninger	-32.743	-2.370	0	-35.113
Ned- og afskrivninger 31. december	-145.286	-148.262	0	-293.548
Regnskabsmæssig værdi 31. december	61.064	2.370	32.512	95.946
Afskrives over	2-5 år	5 år		
	Moderselskab			
Kostpris 1. januar	161.612	12.295	7.265	181.172
Tilgang	136	0	46.348	46.484
Afgang	-5.252	0	0	-5.252
Overført	21.101	0	-21.101	0
Kostpris 31. december	177.597	12.295	32.512	222.404
Ned- og afskrivninger 1. januar	-89.042	-12.295	0	-101.337
Afgang	5.252	0	0	5.252
Ned- og afskrivninger	-32.743	0	0	-32.743
Ned- og afskrivninger 31. december	-116.533	-12.295	0	-128.828
Regnskabsmæssig værdi 31. december	61.064	0	32.512	93.576
Afskrives over	2-5 år	5 år		

Noter

tkr.	Modervirksomhed	
	2015	2014
10. Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	173.038	179.697
Årets tilgang	0	925
Årets afgang	-125	-7.584
Kostpris 31. december	172.913	173.038
Reguleringer 1. januar	-56.540	-56.546
Valutakursregulering	3.691	-7.069
Årets resultat før skat	16.246	23.418
Negativ indre værdi i dattervirksomheder til modregning i tilgodehavender	13.235	10.874
Skat af årets resultat	-5.363	-4.962
Udbytte	-8.294	-17.415
Afgang ved salg af virksomhed	-733	-4.840
Reguleringer 31. december	-37.758	-56.540
Regnskabsmæssig værdi 31. december	135.155	116.498

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Kamstrup B.V.	NL	100%
Kamstrup Sp. z o.o.	PL	100%
Kamstrup Instrumentation Ltd.	GB	100%
Kamstrup AS	NO	100%
Kamstrup Services SAS	FR	100%
Kamstrup AB	SE	100%
Kamstrup Karlskrona AB	SE	100%
Zao Kamstrup	RU	100%
Kamstrup South Africa (Pty) Ltd.	ZA	100%
Kamstrup Austria GmbH	AT	100%
Kamstrup Metering Solutions Private Limited	IN	100%
Kamstrup International A/S	DK	100%
Kamstrup, Inc.	US	100%
Kamstrup Water Metering L.L.C.	US	100%
Kamstrup Chile SpA	CL	100%

Noter

tkr.

	Koncern	Moder- selskab
11. Kapitalandele i associerede virksomheder		
Anskaffelsessum 1. januar	250	250
Anskaffelsessum 31. december	250	250
Reguleringer 1. januar	1.931	1.931
Årets resultat før skat	768	768
Skat af årets resultat	-191	-191
Udbytte	-1.800	-1.800
Reguleringer 31. december	708	708
Regnskabsmæssig værdi 31. december	958	958

Navn

Hjemsted

Stemme- og ejerandel

Fischer-Kamstrup A/S

DK

50%

12. Salgsværdi af systemleverancer

	Koncern		Moder-selskab	
	2015	2014	2015	2014
Systemleverancer	1.039.715	862.002	859.603	759.018
Acontofaktureringer	-972.839	-840.219	-823.757	-742.642
	66.876	21.783	35.846	16.376
Der indregnes således:				
Systemleverancer (aktiver)	113.351	33.975	74.161	25.791
Systemleverancer (passiver)	-46.475	-12.192	-38.315	-9.415
	66.876	21.783	35.846	16.376

Noter

tkr.	Koncern				
	Aktie- kapital	Nettoop- skrivning efter indre værdi- metode	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
13. Egenkapital					
Egenkapital 1. januar 2014	14.000	1.126	260.595	140.000	415.721
Udloddet udbytte	0	0	0	-140.000	-140.000
Overført via resultatdisponeringen	0	805	25.302	180.000	206.107
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	-2.407	0	-2.407
Skat på egenkapitalen	0	0	590	0	590
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	-7.234	0	-7.234
Egenkapital 1. januar 2015	14.000	1.931	276.846	180.000	472.777
Udloddet udbytte	0	0	0	-180.000	-180.000
Overført via resultatdisponeringen	0	-1.223	26.423	127.000	152.200
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	1.105	0	1.105
Skat på egenkapitalen	0	0	-260	0	-260
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	3.386	0	3.386
Egenkapital 31. december 2015	14.000	708	307.500	127.000	449.208

Noter

tkr.	Modervirksomhed				
	Aktie- kapital	Nettoop- skrivning efter indre værdi- metode	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
13. Egenkapital – fortsat					
Egenkapital 1. januar 2014	14.000	0	261.721	140.000	415.721
Udloddet udbytte	0	0	0	-140.000	-140.000
Overført via resultatdisponeringen	0	0	26.107	180.000	206.107
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	-2.407	0	-2.407
Skat på egenkapitalen	0	0	590	0	590
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	-7.234	0	-7.234
Egenkapital 1. januar 2015	14.000	0	278.777	180.000	472.777
Udloddet udbytte	0	0	0	-180.000	-180.000
Overført via resultatdisponeringen	0	0	25.200	127.000	152.200
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	1.105	0	1.105
Skat på egenkapitalen	0	0	-260	0	-260
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	3.386	0	3.386
Egenkapital 31. december 2015	14.000	0	308.208	127.000	449.208

Aktiekapitalen består af 28.000 aktier á 500 kr. Alle aktier har samme stemmerettigheder.

Noter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015	2014	2015	2014
14. Udskudt skat				
Udskudt skat 1. januar	3.793	1.860	17.168	12.939
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-1.499	0	-1.235	0
Årets udskudte skat	4.188	1.933	4.757	4.229
Udskudt skat 31. december	6.482	3.793	20.690	17.168
Udskudt skattegæld	20.690	17.168	20.690	17.168
Udskudt skattetilgodehavende	-14.208	-13.375	0	0
	6.482	3.793	20.690	17.168
<i>Udskudt skat vedrører:</i>				
Immaterielle anlægsaktiver	18.683	15.326	18.683	15.326
Materielle anlægsaktiver	4.038	4.391	4.031	4.430
Urealiseret koncernavance	-269	-424	-269	-424
Indirekte produktionsomkostninger	910	1.158	910	1.158
Tab på debitorer og øvrig periodisering	-16.880	-16.658	-2.665	-3.322
	6.482	3.793	20.690	17.168
15. Andre hensatte forpligtelser				
Andre hensatte forpligtelser 1. januar	23.088	28.803	15.710	24.201
Anvendt i året	-4.689	-7.773	-3.474	-7.346
Ubenyttede garantiforpligtelser, tilbageført	-4.348	-6.444	-2.930	-4.820
Hensat for året	3.768	8.502	3.509	3.675
Andre hensatte forpligtelser 31. december	17.819	23.088	12.815	15.710
<i>Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:</i>				
0-1 år	6.726	10.052	6.650	9.654
1-5 år	6.704	8.133	5.938	5.852
+ 5 år	4.389	4.903	227	204
	17.819	23.088	12.815	15.710

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2015	2014	2015	2014
tkr.				
16. Gældsforpligtelser				
<i>Gældsforpligtelserne fordeler sig således:</i>				
Langfristet	67.658	72.634	67.200	71.913
Kortfristet	6.389	6.199	5.160	5.006
	<u>74.047</u>	<u>78.833</u>	<u>72.360</u>	<u>76.919</u>
Langfristede gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år fra regnskabsårets udløb	46.294	51.527	46.294	51.527
17. Selskabsskat				
Selskabsskat 1. januar	11.162	1.814	11.473	1.476
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-1.399	-398	-1.393	79
Årets aktuelle skat	-45.335	-53.393	-39.169	-45.964
Betalt selskabsskat i året	36.288	63.139	31.801	55.882
Selskabsskat 31. december	<u>716</u>	<u>11.162</u>	<u>2.712</u>	<u>11.473</u>
<i>Fordeles således:</i>				
Tilgodehavende selskabsskat	5.086	4.680	3.381	2.618
Skyldig selskabsskat	-4.331	-2.373	-630	0
Tilgodehavende/gæld hos tilknyttede virksomheder	-39	8.855	-39	8.855
	<u>716</u>	<u>11.162</u>	<u>2.712</u>	<u>11.473</u>

Noter

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015	2014	2015	2014
18. Eventualposter				
Eventualforpligtelser				
Forpligtelser vedrørende lejede lokaler	13.230	12.994	1.579	1.735
Leasingforpligtelser	10.789	7.115	8.750	4.380
Sikkerhedsstillelser				
Arbejdsgarantier afgivet til sikkerhed for selskabets forpligtelser over for tredjemand	266.827	50.131	261.832	44.590
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter: <i>Grunde og bygninger med en regnskabsværdi på:</i>	107.078	108.986	107.078	108.986

Moderselskabet har stillet moderselskabsgarantier til norske kunder på i alt 0 kr. (2014: 25 mio kr.) vedrørende mellemværende med dattervirksomheden i Norge.

Derudover kautionerer koncernen og moderselskabet for tilknyttede selskabers gæld med 79 mio. kr. (2014: 251 mio kr.)

Moderselskabets aktier i dattervirksomheden Kamstrup AB er stillet til sikkerhed for bankgæld hos tilknyttede virksomheder.

Selskabet har overfor det associerede selskab i Danmark stillet hensigtserklæring om økonomisk støtte.

Selskabet er sambeskattet med øvrige danske koncernvirksomheder. Som koncernvirksomhed hæfter selskabet ubegrænset og solidarisk med øvrige koncernvirksomheder for danske selskabsskatter og kildeskatter på udbytte, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. De sambeskattede virksomheders samlede kendte nettoforpligtelse over for SKAT fremgår af årsregnskab for administrationselskabet OK a.m.b.a, CVR-nr. 39 17 04 18. Eventuelle senere korrektioner af sambeskatningsindkomst og kildeskat m.v. vil kunne medføre, at selskabets hæftelse udgør et større beløb. Koncernen som helhed hæfter ikke over for andre.

tkr.	2015	2014
19. Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital		
Ordinært primært resultat	211.068	238.510
<i>Regulering for ikke-likvide driftsposter m.v.:</i>		
Nedskrivninger og afskrivninger	81.551	76.209
Gevinst/tab ved salg af anlægsaktiver	0	-359
Øvrige reguleringer	838	-8.054
	293.457	306.306
20. Ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	19.449	205
Ændring i tilgodehavender	-35.505	-57.524
Ændring i leverandører og anden gæld	44.631	24.612
	28.575	-32.707

Noter

21. Nærtstående parter

Kamstrup A/S' nærtstående parter omfatter følgende:

Bestemmende indflydelse

Aktiekapitalen besiddes fuldt ud af OK a.m.b.a., Viby J.

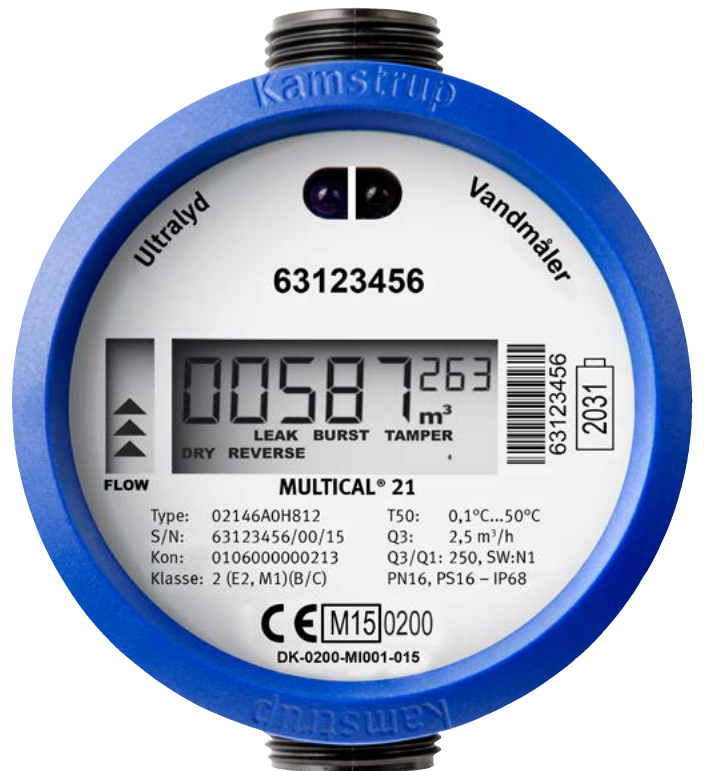
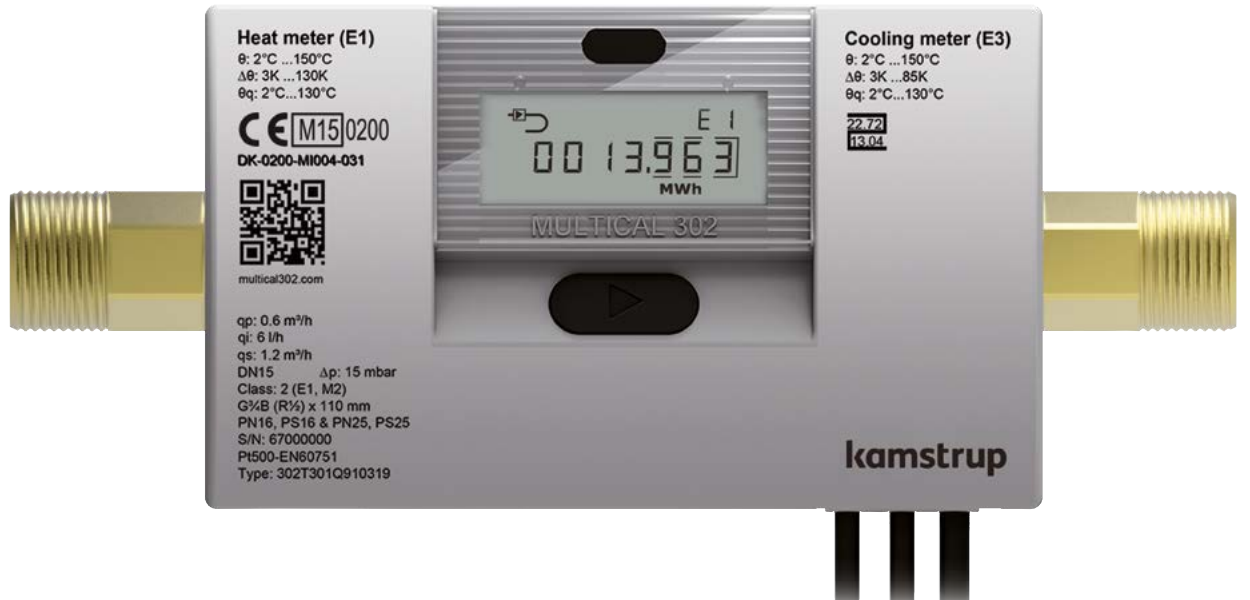
Øvrige nærtstående parter

Øvrige nærtstående parter omfatter dattervirksomheder og associerede virksomheder som omtalt i note 10 og 11 samt selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers relaterede familiemedlemmer. Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber, hvor førnævnte personkreds har væsentlige interesser.

Transaktioner med nærtstående parter

Al samhandel foregår på markedsvilkår.

Bortset fra koncerninterne transaktioner, der er elimineret i koncernregnskabet, samt normalt ledelsesvederlag, har der ikke været gennemført transaktioner med bestyrelse, direktion, ledende medarbejdere, aktionærer eller andre nærtstående parter i årets løb.

Noter

22. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Kamstrup A/S for 2015 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor). Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Kamstrup A/S samt dattervirksomheder, hvori Kamstrup A/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder, jvf. koncernoversigten.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i dattervirksomheder udignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes handelsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyerhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden. Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsværdi og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, inklusive hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid, dog maksimalt 20 år. Aktuelt er levetiden vurderet til 5 år.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder omregnes resultatopgørelserne til en gennemsnitlig valutakurs for måneden, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver og forpligtelser, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld samt i egenkapitalen.

Noter

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætningen måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Afgivne rabatter indregnes i nettoomsætningen.

Omsætning fra salg af varer

Indtægter fra salg af færdigvarer, hvilket omfatter elektroniske energi- og brugsvandsmålere, indregnes i nettoomsætningen, når overgang af de væsentligste fordele og risici til køber har fundet sted, indtægten kan opgøres pålideligt og betaling forventes modtaget.

Omsætning fra salg af tjenesteydelser

Omsætning fra levering af tjenesteydelser, der omfatter servicekontrakter, indregnes lineært, i takt med at serviceydelserne leveres.

Omsætning fra systemleverancer

Systemleverancer, hvor der leveres løsninger med høj grad af individuel tilpasning, indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, hvorved omsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Færdiggørelsesgraden opgøres med udgangspunkt i forbrugte omkostninger i forhold til seneste omkostningsestimat.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, herunder afskrivninger og gager, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Under produktionsomkostninger indregnes tillige udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering, og afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Salgs- og distributionsomkostninger

I salgs- og distributionsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til distribution af varer solgt i årets løb og til årets gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes omkostninger til salgspersonale, reklame- og udstillingsomkostninger samt afskrivninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af koncernen, herunder omkostninger til det administrative personale, ledelse, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktivitet, herunder fortjeneste ved afhændelse af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktivitet, herunder tab ved afhændelse af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab.

I både modervirksomhedens og koncernens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/tab.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og tab vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under a conto skatteordningen m.v.

Noter

Skat af årets resultat

Moderselskabet er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning af OK a.m.b.a.-koncernens danske dattervirksomheder. Danske dattervirksomheder indgår i sambeskatningen fra det tidspunkt, hvor de indgår i konsolideringen i koncernregnskabet, og frem til det tidspunkt, hvor de udgår fra konsolideringen.

Moderselskabet OK a.m.b.a. er administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets sambeskatningsbidrag og ændring i udskudt skat – herunder som følge af ændring i skattesats – indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Vi er forpligtet til at skabe
en lysere fremtid for
vand- og energiområdet
ved altid at forvandle
vision til handling.

Noter

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Kostprisen omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter. Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør 2-5 år.

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den vurderede økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod, som diskoneringsfaktor eller leasingtagers alternative lånerente.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	25 år
Tekniske anlæg	5 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-7 år

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives det omfang, tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder vises som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i egenkapitalen i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Noter

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration. Låneomkostninger indregnes ikke.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Salgsværdi af systemleverancer

Salgsværdien af systemleverancer måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Den enkelte systemleverance indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser. Nettoaktiver udgøres af summen af de systemleverancer, hvor salgsværdien af det udførte arbejde overstiger acontofaktureringer. Nettoforpligtelser udgøres af summen af de systemleverancer, hvor acontofaktureringer overstiger salgsværdien.

Egenkapital – udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdi omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder i forhold til kostpris. Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Selskabsskat og udskudt skat

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen under tilgodehavender hos eller gæld til tilknyttede virksomheder.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktiver henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, tab på systemleverancer, uafdækkede pensionsforpligtelser m.v.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser, måles til amortiseret kostpris.

I finansielle forpligtelser indregnes også den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingskontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Noter

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

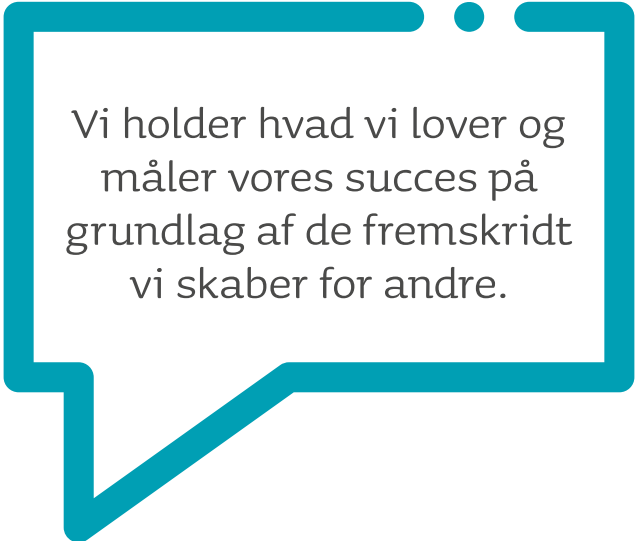
Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktivitet samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningssegmenter og geografiske markeder. Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Vi holder hvad vi lover og måler vores succes på grundlag af de fremskridt vi skaber for andre.

Think forward

Kamstrup A/S

Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
info@kamstrup.com
kamstrup.com